

delet paa dette Punkt ganske den højtærede Ministers Opfattelse. Jeg kan ikke antage, at der hos de Medborgere, der udøve den Slags Handlinger, skulde være et saadant økonomisk Tryk til Stede, at det saa i Luften at indøkomme dem ved at ned sætte Renten for dem med $\frac{1}{2}$ pCt. Den Side af Sagen forekommer det mig, man helt kunde have ladet ligge og helt burde have ladet ligge, og alene holdt sig til det andet Spørgsmaal, det, som jeg fuldt ud erkender ligger i Luften: Medsættelsen af Renten af Prioriteter i faste Ejendomme. Derom udtalte den ærede Ordfører ved Indbringelsen, at det nyttede ikke noget med alle disse isolerede Bestræbelser for at saa Renten sat ned, man maatte gaa grundigt og energisk til Værks. Jeg tror den ærede Ordfører har Uret deri. Jeg tror netop, man vil komme den længste Vej ved isolerede Bestræbelser, ved at Rentefoden attåteres saa at sige fra alle Sider, snart paa et Omraade snart paa andre Omraader. Jeg tror, at man langt lettere end ved en almindelig Forholdsregel faar Renten til at dale med Tiden, som Forholdene nu ere i Lag med at udvikle sig. Jeg tror, at den Slags Bestræbelser som f. Eks. Statslaansloven, hvor den ærede Ordfører jo selv meget stærkt paapegede, at det var et Forsøg — altsaa det, der nu kaldes et isoleret Forsøg — paa at staae en lavere Rente her i Landet, har sin store Betydning. Jeg kan ikke tro, at den ærede Ordfører skulde være kommen til det Resultat, at det ikke vil medføre de forventede Virkninger i den Retning. Jeg tror ligeledes, at den ny Kreditforening, Agrarforeningen andrager om, hvis det lykkes at føre den eller noget lignende igennem, vil have sin store Betydning, uagtet det ogsaa er en isoleret Bestræbelse, for Rentenedsættelsen. Jeg tror ligeledes, at det Forslag, som forestillige ærede Kolleger tillige med mig have indbragt angaaende Medsættelsen af Overformynderiets Rente, vil, hvis det lykkes at føre det igennem, selv om det ikke sker i denne Samling, og skønt det er en isoleret Bestræbelse, have sin store Betydning, og endelig tror jeg, at Konverteringen af Kreditforeningernes Gæld, som vi i denne Tid høre en Del om, og som ogsaa er en isoleret Bestræbelse, vil have Betydning med Hensyn til at fremkalde en almindelig Medgang af Renten. Jeg tror i det hele taget, at det er et Fejslyn, naar man helt vil se bort fra alle disse forestillige Bestræbelser, der have det samme fælles centrale Maal. Jeg tror netop, at det er den Vej, ad hvilken man kommer længst, og som er lettest at befære. Men skulde man nu gaa den anden Vej, som den ærede Ordfører talte om, og saa at sige

med et Rølleslag drive Rentefoden en halv Grad ned, saa maatte man tage fat paa en ganske anden Maade, end det er sket ved dette Lovforslag, saa maatte man tage fat derpaa for Alvor saaledes, at det ikke blev, hvad der selvfølgelig ikke har været tilfaldet, men hvad der har været saa megen Tale om i denne Vinter: et Slag i Luften. Og der kan jo ikke være nogen Tvivl om, at saaledes som det foreliggende Forslag er afsluttet, vil det blive et Slag i Luften og slet ikke andet. Det vil ikke, hvad ogsaa den højtærede Minister havde Dje for, paa Grundlag af denne Lov komme en eneste Rentenedsættelse, som ikke vilde være kommen alligevel paa Grund af den faktisk tilstedeværende Rentefod. Nu hører jeg ganske vist af den ærede Ordfører, og det overraskede mig en Del, at de nu bestaaende Laaneforhold ikke skulde berøres af Lovforslaget. Jeg tror dog ikke, at denne Betragtning stemmer med Lovforslagets Tekst. Jeg tror, at den aldeles bestemt peger paa, at ogsaa de bestaaende Obligationsforhold berøres af Loven. Naar der er Tale om, at „den almindelige Rente, som bliver at svare . . . skal for Fremtiden være $3\frac{1}{2}$ pCt.“, saa er der ikke her nogen som helst Undtagelse, hvorunder man kan henføre de nu bestaaende Laaneforhold. Men nu hører jeg, som sagt, at det er Forslagsstillernes Mening, at det kun skulde være ved de Laan, som fremtidig stiftes, at Loven skal have Betydning. I saa Fald vil den saa en langt ringere Betydning, om overhovedet nogen, end man kunde antage, at der var tilfaldet i alt Fald fra Forslagsstillernes Side. Det vil nemlig ganske sikkert gaa saaledes, at enhver Laan giver, som ikke paa Grund af Tidsforholdene er nødt til at udlaae til $3\frac{1}{2}$ pCt. — thi er han paa Grund af Tidsforholdene nødt dertil, vil han ogsaa gøre det uden denne Lov — ganske simpelt vil forlange af sin Laantager, at han skal møde med en Bevilling til at svare 4 pCt., og det hele Resultat, der kommer ud af denne Lov, bliver da en almindelig Kopstat af 65 Øre paa enhver Laantager. Det synes i det hele at være det ejendommelige for den ny Tid, at Folk skulle bestaaes med 65 Øre. Vi have set, at den første Frugt af Loven om Udvidelse af Kassekassens Lodder er bleven den, at der er kommen en Masse 65 Ører ind i Statskassen, som kun ganske enkelte saa Gavn af, og hvis dette Forslag bliver Lov, vil der gaa 65 Ører i hundredestuendvis ind i Statskassen. For saa vidt vil sikkert den højtærede Ministers Kollega i Finansministeriet modtage denne Lov med stor Glæde. Det er efter min Mening